

- 22 In tertii favorem absentis, an pactum in contradibus apponi possit, & an tertio absenti jus ex eo quaeratur? Covarr. lib. 1. var. cap. 14. num. 2. Gom. in l. 40. Taur. à num. 25. Hermos. in l. 7. gloss. 1. & 4. per tot. tit. 4. part. 5. Salgad. part. 2. Labyr. cap. 26. Giurba de feud. §. 2. gloss. 10. num. 58. vers. Iud. & seqq. ubi an hoc jus ad heredes transmittat tertius, & gloss. 11.
- Et an tertio ex confessione inter alios facta, quam eum creditorem fatentur, jus quaeratur? Noguerol alleg. 11.
- 23 Jus tertio quaesitum ex contractu inter alios, vel ex alia causa, an sine facto suo revocari, vel tolli ei possit? Roder. Suarez allegat. 19. numer. 3. & 4. Gomez in l. 40. Taur. num. 29. Vela dissertat. 27. Salgad. part. 4. de Proce. cap. 14. à num. 1. & à num. 55. & part. 2. de Retent. cap. 19. & part. 2. Labyr. cap. 26. Hermosill. in l. 4. gloss. 1. num. 23. tit. 4. part. 5.
- Et quod non laeditur jus superioris ex subjectione à subdito, sine ejus consensu, alterius jurisdictioni. Salgad. part. 2. de Retent. cap. 11. n. 73.
- 24 Tertius, quatenus sua putaverit interesse citatus, an declinatoriam interponere possit, petereque ut principaliter cietur? Amato part. 1. var. resol. 32.
- 25 Contra tertium non citatum decerni nihil potest, etiam ratione gubernationis. Larrea alleg. 90. Barbof. voto 92. à num. 40.
- Et appellatio, vel supplicatio ab eo interposita, decreti executionem suspendit. Vela dissertat. 36. numer. 25.
- 26 In tertii praedictum, cui jus est medio tempore quaesitum, retrotractio non operatur. Carlev. de judic. tit. 3. disp. 23. à num. 11. & vide verb. Retrotractio.
- 27 Tertii praedictum in consequentiam veniens, non efficit, ut actus impediatur. Covarr. in cap. quamvis, part. 3. §. 3. num. 10. vers. Erit verò, de pactis in 6.
- 28 In tertii praedictum nihil statui potest, ipsiusque jus illatum semper, & praeservatum manet. Gonçal. in Regul. gloss. 28. à numer. 1. Vela dissertat. 26. à num. 52.
- Et resolutio contractus voluntarie facta, tertio non praedictum. Noguerol alleg. 22.
- Et quod in tertii praedictum Principis gratia non operatur. Gom. lib. 3. var. cap. 13. num. 39.
- Et an in ejus praedictum operetur testatoris declaratio, aut privatae, aut publicae scripturae assertio? Vela dissertat. 38.
- Et quando obstat exceptio de jure quaesito tertio non tollendo. Gonçal. in Regul. gloss. 36. à n. 45.
- 29 Jus tertii quando possit allegari. Gutier. lib. 2. Pract. quest. 22. num. 17. & 21. Riccius part. 3. collect. 605. & p. 5. collect. 1987. Crespi observat. 19. Solorçan. tom. 2. de Jure Ind. lib. 2. cap. 8. à numer. 63. & lib. 3. Polii. cap. 9. fol. 312. vers. De todo, & seqq. Olea de Cess. jur. tit. 4. quest. 3. à num. 26. & q. 6. num. 26. Giurba de feud. §. 1. gloss. 16. à num. 21. & §. 2. gloss. 9. à n. 84.
- Et an, & quando de jure tertii admittatur exceptio? Covarr. in cap. 6. §. 8. à num. 37. de Matr. ubi an de jure Fiscii? Riccius part. 7. collect. 2839. Surd. decis. 144. num. 18. & conf. 48. num. 19. Fontan. decis. 48. num. 17. Vela dissertat. 47. num. 1. Barbol. in l. 12. solum matr. Salgad. p. 1. Labyr. cap. 16. num. 24. & cap. 14. à num. 17. & part. 2. cap. 22. à num. 62. & 116. Olea de Cess. tit. 4. quest. 3. à num. 26. & quest. 6. num. 26. Giurba ubi supra, Valasc. consulti. 194. & seq. ubi an majoratus res vindicanti, quod ad majoratum jus non habeat.
- 30 Tertius qui non litigavit an appellare possit, si ejus interfit, & quid si principalis nequeat? Bobad. lib. 3.

Polit. cap. 8. num. 208. Riccius part. 7. collect. 2755. Fontanel. decis. 143. & seqq. Larrea decis. 63. & vide verb. Appellatio.

Et an supplicare? Riccius part. 5. collect. 1518.

Et quando tertius in via executiva appellare possit, vel non? Leon tom. 1. decis. 16. & tom. 2. decis. 129.

Tertii dolus an alteri noceat? Valenc. cons. 180. 31

Tertius in casu discordiae electus, an convenire debeat cum uno ex discordantibus, & quid servetur, si discordet & ipse? Cyriac. controu. 159.

Et de tertio in praedicto casu nominato ad rationes fumendas. Escob. de Ratiocin. cap. 32. & seq.

Per tertium efficere quis nequit, quod per se non potest. Carlev. de judic. tit. 1. disp. 2. num. 788. & vide verb. Factum.

TERTULLIANUS.

De Tertulliano, & ejus vita & scriptis, & quo tempore floruit, & ab Ecclesia desecit. Coriolan. pagina 97. Covarr. lib. 4. variat. cap. 17. num.

TESSERA.

De tessera, & quid sit? Covarr. lib. 4. variat. cap. 1. à num. 9.

TESTATIO.

De testatione, Pancirol. lib. 4. variarum, cap. 22.

TESTATOR, TESTAMENTUM,

TESTAMENTARIUS, TESTAMENTI

INOFFICIOSI QUERELA.

De testamentis, l. 1. & toto tit. 1. part. 6. Ant. Aug. part. 2. lib. 1. tit. 45. & seqq. Donell. lib. 6. Comm. c. 4. & seqq. Connan. lib. 9. Comm. cap. 1. & seqq. Vigel. lib. 9. Jur. Civil. cap. 2. & seqq. Gom. in l. 3. Taur. Cevall. Comm. quest. 693. Molina de Just. tract. 2. disp. 124. & seqq. Mancini de Jure Sacro, dissert. 7. Vazquez in Opus. tract. de Testament. fol. 334. Cancr. part. 1. var. cap. 4. relati à Castillo lib. 4. controuers. cap. 1. num. 10. Ayllon ad Gom. lib. 1. var. cap. 2. Antuñ. lib. 1. de Donat. part. 3. cap. 16. Menoch. lib. 4. de praesumpt. in Praesat. Sanch. lib. 4. Consil. cap. 1. dub. 1. & seqq. Jul. Capon. tom. 4. discept. 201. Seneca lib. 4. de Benefic. cap. 11. & lib. 2. controuers. 8. Gonz. tor. tit. 26. de testamentis. La Croix Theol. mor. l. 3. à n. 118. Schneid. ad inst. l. 2. tit. 10. 11. & 12. ubi fuscè & doctissime de ea materia. Escaño in integr. tract. quem edidit de testamentis. Speciales etiam tractatus de testamentis conscripserunt Paul. Rubens, Francisc. Anton. Scalone, & Gasp. Manzius, & novissime D. Franciscus Mosta- 20 de Causis p. lib. 1. cap. 5. & 6. Card. Deluca de Testamentis.]

Et unde dictum testamentum? Covarr. in rubr. de Testament. part. 1. à num. 1. & à num. 21. quae ejus nomine significantur?

Et quid sit? Covarr. ubi prox. à num. 9. Giurba ad consuetud. cap. 6. gloss. 7. num. 12.

Et quae testamenti appellatio continetur? Giurba ad consuetud. cap. 6. gloss. 3. num. 1.

Testandi facultas quo ex jure fit? Covarr. lib. 3. var. cap. 6. à num. 5. Molina lib. 1. de Primog. cap. 2. num. 5. & 6. Gom. in l. 3. Taur. in princ. & num. 123. Cevall. Comm. quest. 212. Mancini de Jure Sacro, dissert. 7. cap. 3. & 4. Antuñez lib. 1. de Donat. p. 3. cap. 16. Giurba ad consuetud. cap. 6. gloss. 6. & 11.

Et

Et quare sit inducta, & quod exinde bonum? Proam. part. 6. & tit. 1. & l. 1. ubi Gregor. gloss. 1. ejusdem tit. & 5. art.

Et de libera ex lege duodecim Tabularum testandi facultate. Paz in rubr. leg. hyl. part. 1. num. 11. & seq.

Et an, & quomodo in foro conscientiae sit limitanda? Navarr. in Manual. Confess. cap. 26. à num. 36. ubi quomodo ea utendum?

Et an à Principe adimi possit? Relati supra in initio num. Giurba ad consuet. cap. 6. gloss. 6. ubi an, & à quo adimi possit? & gloss. 11. num. 2. & seqq. & cap. 13. gloss. 10. ubi etiam an, & quomodo restringi?

Et an per conventionem aliquam? Covarr. lib. 3. var. cap. 12.

Et an sit ademptio hujus facultatis bonis adversa moribus? Covarr. part. 2. Rub. de Testament. à num. 9. & 48.

Et quod ex hac testandi facultate omnium bonorum donatio non valet. Covarr. p. 2. rub. de Testam. n. 8. Gom. in l. 69. Taur. & vide verb. Donatio.

Et an possit quis pacto, vel alia ratione se ad certum testamenti genus restringere? Faber de Error. dec. 69. err. 5. & seqq.

Testandi facultas à Principe concessa, quomodo sit intelligenda? Covarr. in cap. 20. de Testam. Molina lib. 1. de Primog. cap. 14. num. 19.

Et quomodo ex ea tellari debeat? leg. 5. tit. 1. part. 6.

Et an primo testamento expiret, ita ut eo revocato, aliud ejus virtute effici nequeat? Molina lib. 2. de Primog. cap. 11. num. 45. Mancini de Jure Sacro, dissert. 7. cap. ult.

Testamentum per donationem constitutum, an testamentum, vel donatio aestimetur? Fontanel. decis. 171. & 2. seqq. Aguila ad Roxas p. 1. cap. 2. à num. 139.

Testamenta qui facere possint? Donell. lib. 6. Comm. cap. 5. Connan. lib. 9. Comm. cap. 4. Vigel. lib. 9. Jur. Civil. cap. 5. & 6. Riccius collect. 346. Molina de Justit. tract. 2. disp. 127. Crespi observat. 52. Antuñez lib. 1. de Donat. part. 3. cap. 15. Giurba ad consuet. cap. 6. gloss. 2. num. 10. Mostazo lib. 1. cap. 5. per totum.

Et quod testari nequeunt, filiusfamilias, minor quatuordecim annis, mente captus, prodigus, mutus, phreneticus, surdus à nativitate, l. 13. tit. 1. part. 6. l. 3. tit. 4. lib. 5. Recop. Gom. in l. 3. Taur. à num. 2. Riccius collect. 444. & 2986. Molina de Just. tract. 2. disp. 136. & seqq. Covarr. part. 3. rub. de Testam. à n. 8. & 45. Faber diffinit. 20. tit. 2. lib. 1. Cod. qui duo ultimi de filiofamilias loquuntur. Narbon. Annal. anno 14. quest. 46. & seq. ubi de aetate. Antuñ. lib. 1. de Donat. part. 3. c. 15. ubi an possit ex Regis licentia libertati promitti? Giurba ad consuet. cap. 6. gloss. 1. num. 19. & 20. ubi de hira nupta. Valasc. consulti. 108. ubi de filio Militaris Ordinis.

Sed filius potest jure Regni, & aliarum Provinciarum? Gom. in l. 5. Taur. Riccius part. 4. collect. 1411. Cyriac. controuers. 457. ubi quando? Diana tom. 6. tract. 8. resol. 94. & seqq. ubi de filio Clerico. Feloaiga Enchirid. cap. 23.

Et an fatuus? Gregor. in d. l. 13. gloss. 5. tit. 1. part. 6. Gom. in l. 3. Taur. num. 9. Riccius part. 7. collect. 2986. Tondut. lib. 2. quest. 78.

Et quod nequit caecus, nisi observata forma, l. 14. tit. 1. part. 6. l. 2. tit. 4. lib. 5. Recop. Gomez in l. 3. Taur. à num. 51. Molina de Justit. tract. 2. disp. 130. Ayllon ad Gom. lib. 1. var. cap. 2. num. 19. ubi de ejus testament. Diana tom. 6. tract. 2. resol. 14. & 98. Menoch. lib. 4. praesumpt. 6. ubi quid si deficiat in aliquibus? Sanch. lib. 4. Consil. cap. 1. dub. 4.

D. de Castejon Alphab. Jurid. Tom. II.

Et an captivus testari queat? Gomez in l. 3. Taur. n. 12. Vela dissert. 35. à n. 113.

Et an ad mortem damnatus, in perpetuum deponatus, miles ad mortem ex militari delicto damnatus? l. 15. tit. 1. part. 6. l. 3. tit. 4. lib. 5. Recop. Gomez in l. 4. Taur. Roder. Suarez in l. quoniam, in declarat. leg. Regni, limitat. 10. à num. 3. ubi quomodo queat ad mortem damnatus? Molina lib. 2. de Primog. cap. 9. à num. 68. Gutier. lib. 2. Pract. quest. 38. & seq. Mieres de Majorat. part. 1. quest. 1. à num. 203. Faber de Error. dec. 73. per tot. & dec. 74. error. 1. Diana tom. 6. tract. 8. resol. 96. & seq. & vide Covarr. part. 3. rub. de Testament. à num. 43. Antuñez lib. 1. de Donat. part. 3. cap. 15. Jul. Capon. tom. 2. discept. 75. ubi de damnato ad mortem, & an hodie possit testari? Farinac. tom. 3. Prax. q. 102. ubi de morte naturali, & civili.

Et an sodomita? Gutier. lib. 2. Pract. quest. 38. & seq. Mieres de Majorat. p. 1. q. 1. à n. 366.

Et an forjadicatus? Jul. Capon. tom. 5. discept. 366. & seq.

Et an usurarius? Covarr. p. 3. rub. de Testam. à n. 43. Riccius p. 2. collect. 356. Diana tom. 6. tract. 8. resol. 97. Antuñ. lib. 1. de Donat. p. 3. cap. 15.

Et an ad tiremes, in metallum damnati, vel banniti? l. 3. tit. 4. lib. 5. Recop. Mieres de Majorat. part. 1. quest. 1. à n. 205. & 226.

Et an qui laborat vitio aetatis, aut consilii? Cyriac. controu. 405.

Et an obfès datus, de libello famoso damnatus, liber, vel sui juris reputatus, cum sit servus, vel filiusfamilias, haereticus, vel de prodicione damnatus? l. 16. tit. 1. p. 6. Mieres de Majorat. p. 1. q. 1. n. 336. Vela dissertat. 35. à n. 113. ubi de obfide.

Et an relegatus? Covarr. part. 2. rub. de Testament. num. 56.

Et an famosi criminis reus? Mancini de Jure Sacro, dissert. 7. cap. 18.

Et an servus? Gom. in l. 3. Taur. n. 12. Diana tom. 7. tract. 8. resol. 63.

Et an excommunicatus? Covarr. in rub. de Testam. part. 2. n. 56. Gom. in l. 3. Taur. n. 15. Cevall. Comm. quest. 310.

Et an Clericus, de quibus bonis, & quomodo? Vide verb. Ecclesia. Avendañ. respons. 19.

Et an Monachus? Covarr. in cap. 2. de Testam. Gom. in l. 3. Taur. num. 13. Antuñez lib. 1. de Donat. part. 3. cap. 15.

Et an in extremo vitae spiritu, vel in articulo mortis constitutus? Mieres part. 1. quest. 1. num. 388. & seq. Castillo lib. 4. controu. cap. 27. Cyriac. controuers. 407. ubi quando impediatur infirmitas, & controuers. 540.

Et an qui bona non relinquit? Gom. in l. 3. Taur. n. 17. & in l. 4. n. 4. & 5. Castillo lib. 2. controu. cap. 17. Antuñ. lib. 1. de Donat. praesumpt. 2. §. 7.

Et an qui non testatur, mortis causa donare possit? Pancirol. lib. 1. var. cap. 29.

Et an ad pias causas? Mancini de Jure Sacro, dissert. 7. cap. 5.

Et an mori dicatur ab intestato, qui de jure testari non potest? Cevall. Comm. quest. 485. Antuñez lib. 1. de Donat. part. 3. cap. 15. Giurba de Success. feud. §. 1. gloss. 2.

Et quis ab intestato decedat, & de eo, l. 1. tit. 13. part. 6. l. 1. tit. 14. lib. 3. de las Ordenanças Reales, l. 1. tit. 8. lib. 1. Ordin. l. 6. 7. 9. 12. 22. 36. & 54. Taur.

Et quod generaliter testari quit, qui prohibitus non est. Covarr. 3. p. rub. de Testam. n. 42.

De solennitatibus, quibus testamentum fieri debent, l. 103. tit. 18. part. 3. l. 1. & seqq. tit. 1. part. 6. Covarr. in cap. cum esset 10. de testam. Donell. lib. 6. Comment. in cap. cum esset 10. de testam. Donell. lib. 6. Comment. M m 3 cap.

22 Et quibus testibus, seu quomodo testamenti declaratio probetur? Gom. lib. 1. var. cap. 5. num. 24. ver. Et enim. Cacer. p. 3. var. cap. 20. à n. 407. Castillo lib. 4. controuers. cap. 19. & 2. segg. Elcaño de Testament. cap. 17. 22. & segg.

Et quomodo quæ in testamento fiunt? Gom. & Elcaño ubi proxime, Amendol. ad Franch. decif. 71. Valasc. consulti. 181. ubi de testatoris errore, & defectibus.

Et quomodo quod ad circumstantias extrinsecas testamenti pertinet? Gom. ubi proxime, Castillo lib. 4. controuers. cap. 20. Faber de Error. decad. 67. error. 6. & segg. Valasc. ubi supra.

23 Testamentum quomodo ex una lingua in aliam verti possit? Gom. in l. 3. Taur. n. 31.

24 Testamentum an contractus fieri possit, & quibus testibus probetur? Gomez in l. 4. Taur. num. 8. in fine. Cevall. Comm. quæst. 475. Amend. ad Franch. dec. 71. Surd. decif. 127. num. 15.

Et an revocato testamento duret? Amend. ubi proxime.

Et an contractus, vel ultima voluntas censeatur? Carpio de Executio. lib. 3. cap. 12. n. 16.

25 De contractu ad testamentum an valeat argumentum, & de discrimine inter ea? Gom. in l. 4. Taur. num. 8. Castillo tom. 6. controuers. cap. 176. Vela differt. 38. num. 91.

26 Testamenta quemadmodum sint aperienda, & de eorum publicatione, l. 1. & toto tit. 2. p. 6. Donel. lib. 7. Comm. cap. 5. Vigel. lib. 9. Jur. Civil. cap. 3. Gom. in l. 3. Taur. à num. 35. & n. 46. Molina de Just. tract. 2. disp. 126. Jul. Capon. tom. 4. disp. 291.

Et quando testamenti pars aliqua non sit aperienda, d. tit. 1. part. 6.

Et quibus fit publicati testamenti copia facienda? d. tit. 1. part. 6.

Et coram quo iudice, Ecclesiastico, vel laico testamenti publicatio facienda? l. 15. tit. 4. lib. 5. Recop. Covarr. Pract. cap. 8. à n. 1. & in cap. 6. n. 3. de Testam. Cevall. Comm. q. 78. & p. 2. Cognit. q. 84. Gutier. lib. 2. Pract. q. 48. Barbof. in l. 19. à n. 177. de iudiciis. Vela differt. 40. à n. 69. Carlev. de iud. tit. 1. disp. 2. quæst. 5. num. 330.

Et de testamenti infirmatione. Vela d. differt. 40. numer. 72.

Et quando infirmari debeat? l. 14. tit. 4. lib. 5. Recopil.

27 Testamenti iudicis autoritate exemplificati, quæ sit fides? Greg. in l. 3. gloss. 6. tit. 2. part. 6.

28 De his, quæ in testamento relinquuntur, an, & quando valeat pactum, vel transactio? l. 2. tit. 3. part. 6. & vide verb. Transactio.

29 Testamenti exequutio ad sæcularem pertinet, l. 5. & 7. tit. 10. p. 6. Cevall. parr. 2. Cognit. quæst. 84. Barbof. in l. 19. num. 19. de iudic. Carlev. de iudic. tit. 1. disp. 2. à numer. 333. Castillo de Alim. cap. 3. numer. fin. Diana tom. 6. tract. 8. resolut. 39. & 52. & segg.

Et ad quem sæcularem iudicem, bonorum, an domiciliu testatoris? Diana tom. 6. tract. 9. resolut. 47.

Et an ad Episcopum? d. l. 5. & 7. tit. 10. part. 6. Riccius part. 4. collect. 1280. Gutier. lib. 1. Pract. q. 44. n. 3. Robert. lib. 1. rer. jud. cap. 3. fol. 10. B. Carlev. & Barbof. ubi supra, Diana tom. 6. tract. 8. resolut. 39. Carpio lib. 1. de Executio. cap. 21. & seg. Giurba ad consuet. cap. 2. gloss. 10.

Et an tunc Episcopus sæculari rationem reddere debeat? d. l. 5. & 7. tit. 10. part. 6.

Et an testamenti visitatio Ecclesiastico competat? Leon decif. 20. Diana tom. 6. tract. 9. resolut. 45. & segg. & 54. & segg.

Et an à testatore prohiberi Episcopo possit? Covarr. in cap. 17. à n. 9. de Testam. & de Matrim. cap. 3. §. 1.

num. 30. Diana tom. 6. tract. 9. resolut. 45. & segg.

Et an cuiuslibet de populo jus competat testamenti executionem perendi? Diana tom. 6. tract. 8. resolut. 40.

Testamentum, & reliquæ testatoris scripturæ, pe. 30 nes quem esse debeant? Pareja de edic. tit. 5. resolut. 13.

Ex testamento an capi videatur, quod morte con- 31 firmatur? Molina lib. 1. de Primog. cap. 12. à n. 9.

De his qui testamento sibi adscribant. Peregr. lib. 3. 32 de iure Fisci. tit. 12. Valasc. consulti. 178. ubi de testamento viri, & uxoris, fe invicem hæredes instituentium, viri manu scripto.

Testamenta secundum quas leges iudicanda, loci 33 in quo fiunt, vel ubi res, de quibus disponitur, sunt sitæ, vel ubi publicatio ejus fit? Gom. in l. 3. Taur. n. 20. & segg. & in l. 5. num. 2. Barbof. in l. 65. à n. 87. de iudic. Tondut. lib. 2. quæst. 33. & vide verb. Contrahur. Jul. Capon. tom. 4. disp. 294. à num. 33. & à n. 8. Valasc. consulti. 182.

De conditionibus testamento adjectis, sive suspens- 34 sive, sive dispositis. Castillo lib. 5. controuers. cap. 109. & tom. 6. cap. 126.

Et de impossibilitibus. Castillo lib. 5. controuers. cap. 102.

Si quis aliquem testari prohibuerit, vel testamen- 35 tum mutare, vel ubi res, de quibus disponitur, sunt sitæ, & quibus modis id fiat? l. 26. & segg. tit. 1. part. 6. Riccius part. 2. collect. 397. Peregr. de iure Fisci. lib. 2. tit. 6. Faber de Error. decad. 38. err. 4. & segg. Antúñez lib. 1. de Donat. part. 3. cap. 31. Menoch. lib. 2. de Arbitrar. casu 395. Farinac. de Falsu. quæst. 161. Navarr. in Manual. Confess. cap. 26. à n. 36. ubi de ejus peccato.

Et quàm libera esse debeat ultima voluntas? Molina de Just. tract. 2. disp. 135.

Et an possit quis, præmi spe, animum testatoris movere, vel mutare, ut eum hæredem instituat? Cevall. Comm. q. 348. Robert. lib. 2. rer. judic. cap. 13. fol. 174. B. Senec. lib. 3. de Benefic. cap. 20. ubi quod captator est, & hamum jacit.

Et quibus modis id fieri possit? l. 27. tit. 1. part. 6. Seneca ubi supra.

Et an liceat precibus, vel suggestionibus testatore allicere ad testandum, vel non, vel ad mutandum testamentum, & an exinde vitietur dispositio? Gomez lib. 2. variar. cap. 4. numer. 18. vers. Non. Mieres part. 1. quæst. 25. Riccius part. 3. collect. 481. Robert. lib. 1. rer. judic. cap. 15. fol. 99. & lib. 2. cap. 13. fol. 174. B. Castillo lib. 1. controuers. cap. 22. à num. 18. & lib. 5. c. 72. Faber de Error. decad. 38. error. 8. Cyriac. controuers. 410. Antúñez lib. 1. de donat. part. 3. cap. 31.

Et an valeat gravamen hæredi impositum, ne testetur, & quid importet? Gomez lib. 1. var. cap. 4. num. 6.

Et an testamentum facere sit necessarium? Molina de Just. tract. 2. disp. 135.

Et de testamento per vim, dolum, & metum, verum, aut præsumptum factio, aut mutari prohibito. Castillo lib. 3. controuers. cap. 1. Faber de Error. decad. 38. error. 3. & segg. Cyriac. controuers. 410. & 549. Elcaño de Testam. cap. 20. & 21. Antúñez lib. 1. de Donat. part. 3. cap. 31. ubi an sit ipso jure nullum, & de relictis in eo? Menoch. lib. 4. præsumpt. 11. & seg. ubi etiam, & quando præsumatur?

Et quid si id in favorem tertii ignorantis fiat? Faber de Error. decad. 38. error. 6.

Et si frater fratrem testari prohibeat, an cæteris fratribus id noceat? Faber dict. decad. 38. error. 7.

Et qui prohibet aliquem hæredem institui, quid ei restituere debeat? Diana tom. 8. tract. 7. resolut. 47.

Et de donatione in penam revocationis testamenti? Antúñez lib. 1. de Donat. prælud. 2. §. 3.

Testa-

36 Testamento relicto quando alterius, quàm cui relinquatur, contemplatione relicto censeatur? Hermosill. in l. 1. gloss. 6. num. 26. tit. 4. part. 5. & vide verb. Contemplatio.

37 Testamentum relicto, & postea ademptum, ad quem pertineat, si non exprimitur? Castillo tom. 6. controuers. c. 166.

38 Testamentum necessarium quid pro maritandis virginibus pauperibus relinquendum, l. 5. tit. 2. lib. 5. Recopil.

39 In primo testamento dispositum, an in sequenti, vel in codicillis repetitum censeatur? Castillo lib. 5. controuers. cap. 108. & tom. 5. cap. 117.

40 In testamentis superflua evitanda, & quæ exinde voluntatis testatoris interpretatio lumenda? Castillo lib. 4. controuers. 38.

41 Testamentum semel agnoscens, illud impugnare nequit. Gom. in l. 24. Taur. n. 3. vers. Sed bis. Vela differt. 40. n. 15. & segg.

42 Testamentum morte testantis confirmatur, & illam ad sui validitatem exigit. Covarr. in rubr. de Testam. part. 1. n. 24. & part. 2. à num. 1. & 46. Castillo lib. 5. controuers. cap. 86. n. 41. Gregor. gloss. 2. in princip. & l. 25. tit. 1. part. 6.

43 Cùm tempus in testamento adicitur, hæredis gratiã adjectum intelligitur. Molina lib. 1. de Primog. cap. 16. numer. 27. Lara de Anniverf. lib. 1. cap. 9. à num. 1.

44 Testator an sanæ mentis testamenti tempore fuisse præsumatur, vel non, & quomodo hoc probetur? Roder. Suarez alleg. 1. Mieres part. 1. q. 1. à n. 371. Castillo lib. 4. controuers. cap. 22. à n. 13. & cap. 28. & lib. 5. c. 72. Barbof. v. o. 11. Valasc. consulti. 145. † Mostazo de Causis piis lib. 1. cap. 5. n. 8. ubi de pluribus signis ex quibus furor deprehenditur in testante.]

Et quid in eo, qui intervalva patitur? Gom. lib. 1. var. cap. 6. n. 10. Castillo lib. 5. controuers. cap. 28. Diana tom. 6. tract. 8. resolut. 13.

Et an ubi quis est proximus morti? Gomez in leg. 3. Taur. num. 12.

Et an irrationabilis dispositio furorem sapiat disponentis? Gregor. in princ. tit. 1. p. 6.

Et quid in hoc probet actus geminatio? Castillo lib. 4. controuers. cap. 52. num. 24.

Et an testamentum factum tempore sanæ mentis præsumatur? Gomez lib. 1. var. cap. 6. n. 10. Riccius p. 6. collect. 2367. Diana tom. 6. tract. 8. resolut. 13. Elcaño de Testam. cap. 21.

45 Testatoris dispositio an potior sit legali dispositione? Riccius part. 2. collect. 330. conducit Castillo tom. 6. controuers. cap. 180. num. 2. & à num. 14. & cap. 181. num. 1.

Et an cesset testatoris dispositio, ubi adest legis? & an hujus dispositio, testatoris dispositionem excludat? Gutier. lib. 1. Pract. q. 18. n. 1. & 2.

46 Testator quid possit, vel non, contra leges facere, l. 32. ubi Gregor. gloss. 1. tit. 9. part. 6. Riccius part. 7. collect. 2691.

Et an, & quando testatoris dispositio legibus conformis præsumatur? Menoch. lib. 4. præsumpt. 202. Molin. lib. 1. de Majorat. cap. 2. à num. 2. Valençuel. conf. 184. num. 16. Giurba. de feud. §. 2. gloss. 5. num. 15. & gloss. 12. n. 89. Rojas de Incompatib. p. 6. c. 4. num. 85. & p. 7. cap. 6. n. 12.

Et de testatore, qui iussit hæredibus, quod servus crucifigeretur. Senec. lib. 3. controuers. 9.

47 Testatoris præceptum de aliquo faciendo, quod Principis dispensatione eget, quatenus, & ad quid obliget? Castillo lib. 5. controuers. cap. 7.

Et an ita subintelligatur, si Princeps dispensaverit? Castillo ubi proxime.

48 Testatoris præceptum, jubentis arma in capella, sepulchro, & ornamentis, quæ Ecclesiæ dat, imponi, an

valeat; & an inde meritum amittatur? Molina lib. 2. de Primog. cap. 14. à n. 47. P. Marquez lib. 2. de Gubernat. cap. 38. fol. 387. & segg.

De testatoris capitatoria voluntate, & an, & quando valeat? Molina lib. 2. de Primog. cap. 4. num. 3. ubi Addent. Castillo tom. 6. controuers. cap. 156. Faber de Error. decad. 51. error. 4. & segg. & decad. 52. error. 1. & segg. Cyriac. controuers. 549.

Et an valeat præceptum ejus hæredi injunctum, aliquem hæredem instituenti? Gom. lib. 1. var. cap. 4. n. 6. & cap. 5. n. 24. vers. Sexto.

De testatoris voluntate, quæ in alterius arbitrium 50 censeatur Gom. in l. 31. Taur. Castillo tom. 6. controuers. c. 156. Cyriac. controuers. 549. Molina de Just. tract. 2. disput. 157. Diana tom. 6. tract. 8. resolut. 28. & seg. ubi de ejus, cui committitur, obligatione. Carpio lib. 2. de Executio. cap. 1. & segg. & cap. 24. à n. 1.

Et an in illud confertur possit declaratio personæ, quæ dat? Molina lib. 2. de Primog. cap. 4. num. 3.

Testatoris prohibitio juncta legis prohibitioni, 51 an & quid operetur? Molina lib. 1. de Primog. c. 20. num. 14. & 15.

Testamentum voluntas in pendenti, an, & quando 52 esse possit? Molina lib. 3. de Primog. cap. 10. num. 4. & à num. 26. Faber de Error. decad. 27. error. 4. Cyriac. controuers. 550.

Testatoris dispositio an, & quando ex incertitudi- 53 ne vitietur. Castillo lib. 4. controuers. cap. 34. à n. 10.

Testatore aliquid de familia disponente, de sua, non 54 hæredis familia intelligitur. Castillo lib. 5. controuers. cap. 93. §. 13.

Testator an possit hæredis bonis legem imponere? 55 Hermosill. in l. 44. gloss. 9. n. 3. tit. 5. part. 5.

Testatus quis partim, & pro parte intestatus de- 56 cedere nequit. Gomez lib. 1. variar. cap. 2. num. 8. & 12. & cap. 3. num. 2. & cap. 10. num. 11. vers. Sed magis, ubi Ayllon num. 11. & 12. Leon decif. 63. & 131. Castillo lib. 4. controuers. cap. 17. Vela differt. 47. à num. 35. 58. 68. & 75. Cyriac. controuers. 450. Giurba ad consuetud. cap. 6. gloss. 8. num. 4. ubi an possit respectu diversorum patrimoniorum? & gloss. 9. num. 5. & 6.

Et quare non possit? Gom. lib. 1. variar. cap. 10. à num. 8.

Testatoris assertioni, in his quæ ei sunt prohibita 57 in aliquo casu, declaranti extra eum casum, rem, personamve, de qua, vel ad quam disponat, versari, an credatur? Gomez in l. 9. Taur. à n. 35. & in l. 29. num. 23. Valençuel. conf. 86. Castillo tom. 6. controuers. cap. 125. Vela differt. 42. à n. 2. Hermosill. in l. 1. gloss. 6. num. 27. tit. 4. part. 5. Salgad. part. 3. Labyr. cap. 13. à num. 20. Cyriac. controuers. 251. Giurba de feud. §. 2. gloss. 7. à n. 15.

Et an contra filios? Valençuel. & Vela ubi proxime.

Testatoris confessio pro se, aut contra se, vel contra 58 alios, quam vim habeat? Gomez in l. 23. Taur. num. 15. & lib. 1. var. cap. 13. num. 26. in fine, & 81. & lib. 2. c. 6. num. 5. & lib. 3. cap. 13. num. 16. & 17. ubi quid sit in causa criminali, & ibidem Ayllon lib. 1. cap. 12. num. 78. & lib. 2. cap. 6. num. 6. Riccius part. 4. collect. 1120. Valençuel. conf. 86. & 174. Castillo lib. 5. controuers. cap. 100. & de Alimem. cap. 52. Surd. decif. 127. & 250. ubi an probet debitum? Vela differt. 38. à num. 6. & 35. & differt. 42. Cyriac. controuers. 347. Hermosill. in l. 9. gloss. 7. à num. 40. Salgad. part. 3. Labyr. cap. 13. à n. 20. Giurba ad consuet. cap. 2. gloss. 7. à n. 2.

Et an filius noceat? Valençuel. & Vela ubi proxime, Gomez lib. 1. variar. cap. 12. num. 81. Giurba ubi proxime.

Et an inducat liberationem? Gom. lib. 2. var. cap. 12. n. 81. vers. Item, & lib. 2. cap. 6. num. 5.

Et

tatem? Molina de Just. tract. 2. disp. 251. Diana tom. 6. tract. 9. resol. 30. & 41. ubi ante compelli possit? & resol. 41. & seqq. ubi plura de hoc: & an mora purgari possit? Sanch. lib. 1. Consil. cap. 1. dub. 51. & seqq. Jul. Capon. tom. 1. discept. 32. & tom. 3. discept. 200. Carpio lib. 3. de Exequut. cap. 1. Giurba ad consuetud. cap. 2. gloss. 12.

Et quæ exequutoris voluntati, aut dispositioni relinqui possint? Carpio lib. 2. de Exequut. cap. 1. & seqq. & cap. 24. à n. 1.

Et testamentario non exequente, ad quem voluntatis exequuto devolvatur? Diana tom. 6. tract. 9. resol. 55. Carpio lib. 4. de Exequut. cap. 3. ubi quibus subdatur poenis negligens? Sanch. lib. 4. Consil. cap. 1. à n. 6. 43. & 54. & seqq.

Et an removeri possit, & à quo? Giurba ad consuet. cap. 2. gloss. 10. à n. 61.

Et quomodo voluntatem exequi debeat, & an possit prævenire diem à testatore assignatum. Covarr. in c. 17. à num. 8. de Testam. Giurba ad consuet. cap. 2. gloss. 13. ubi quæ extendi possit?

Et an dicedere queat à testatoris voluntate? Molina de Just. tract. 2. disp. 249.

Et an declarationem sibi commissorum faciendam citari debeat Interesse habentes? Carpio lib. 3. de Exequut. cap. 12. n. 5. Jul. Capon. tom. 1. discept. 32. ubi quomodo probet? & tom. 2. discept. 84. ubi an declarare debeat?

Et an sibi ipsi solvere possit? Greg. in l. 2. gloss. 1. tit. 11. part. 6.

Et distributione bonorum inter pauperes testamentarii arbitrio commissa, quid facere possit? l. 3. tit. 11. p. 6. Gom. in l. 31. Taur. n. 4. & in l. 32. n. 4. & in l. 40. n. 49. Solorcan. lib. 3. Politic. cap. 8. fol. 299. vers. De lo qual: & vide verb. Paupertas. Velasc. de Privileg. pauper. part. 2. g. 62. ubi an sibi, & suis filiis, vel testatoris, si pauperes sint, dare? Sanchez lib. 4. Consil. cap. 1. dub. 57. & seqq.

Et de eo, cui quid distribuendum secretò testator commisit, & an revelare teneatur? Robert. lib. 1. rer. jud. cap. 3. fol. 12. † Cortiada cum pluribus decis. 279. num. 10.]

Et an incerti restitutionem in usus pios possit convertere, & an Episcopo consulto? Diana tom. 6. tract. 9. resol. 56.

Et an ipse conveniri possit? Castillo ubi proximè, Velasc. ubi proximè, Carpio ibidem. Cortiada ubi supra.

Et an ei salarium debeatur? Greg. in l. 5. gloss. 7. tit. 11. part. 6. Barbof. voto 126. n. 143. & seq. Diana tom. 6. tract. 9. resol. 67. Carpio lib. 3. de Exequut. cap. 11. Sanch. lib. 4. Consil. cap. 1. dub. 50. † Cortiada decis. 280. n. 8. ubi quantum salarium debeatur.

Et an relictum pluribus, uno repudiante, aliis accrescat? Velasc. consult. 46.

Et an inventarium conficere teneatur? Carpio lib. 3. de Exequut. cap. 10. Sanch. lib. 4. Consil. cap. 1. dub. 49. Cortiada decis. 278. n. 20.

Et an, & cui rationem reddere debeat? Gregor. in l. 5. gloss. 5. tit. 11. p. 6. Leon decis. 20. Fontanell. decis. 288. & seq. Molina de Just. tract. 2. disp. 250. Diana tom. 6. tract. 9. resol. 40. ubi de compulsionem ad eas: & resol. 68. & seqq. ubi cui Religiosi, & Ecclesiastici? Carpio lib. 4. de Exequut. cap. 2. ubi de ratione, quam dare debeat. Sanch. lib. 4. Consil. cap. 1. dub. 49. † Cortiada decis. 279. ubi quid sit à testatoribus sit remissa computorum seu rationum redditio, num. 3.]

Et an in eis juramento testamentarii stetur? Gregor. ubi proximè.

Et an in soluti pro defuncto? Bobadill. lib. 5. Polit. cap. 4. à n. 73.

Et quæ ei in rationibus admittantur? Covarr. in cap. 19. num. 7. de Testam. Carpio lib. 3. de Exequut. cap. 8.

Et coram quo iudice? Leon decis. 20. Fontan. decis. 288. & seq. Molina de Just. tract. 2. disp. 250. Diana tom. 6. tract. 9. resol. 68. & seqq. Cortiada decis. 279. per tot.

Et de peccatis testamentarii in suo officio. Navarr. tom. 3. in Manual. cap. 25. n. 65.

Et an testamentarii hæres exequi possit, quod ille non fuit exequutus? Cyriac. controv. 590. Carpio lib. 3. de Exequut. cap. 7. ubi an eo hærede transmittatur officium?

Et an hæres testamentarium in exequutione testamenti prævenire possit? Valenquel. conf. 35. Diana tom. 6. tract. 9. resol. ...

Et an ignoranti currat? Gom. ubi prox. Cevall. Comm. quest. 374.

Et quod eo non faciente, quod testator iussit quod ferret, pro facto habetur. l. 33. Taur. in fin.

Et an valeat facultas distribuendi bona liberè, & quid eius virtute fieri debeat? Covarr. in cap. 13. à num. 13. de Testam. Sanchez lib. 4. consil. cap. 1. dub. 65.

Et an valeat commissio ei facta hæredem nominandi, vel aliquem meliorandi? Gutier. lib. 2. Pract. g. 42. Covarr. in cap. 13. n. 12. de Testam. Carpio lib. 2. de Exequut. cap. 17. & seq. & cap. 7. & seqq.

† Et quanto tempore duret, & utrum anno elapso. Gutier. lib. 2. pract. qu. 43. Castillo lib. 4. cap. 36. num. 11.]

Et an meliorare possit? Roder. Suarez in l. quoniam, in declarat. leg. Reg. limit. 8.

Et an vinculum efficere ex commissione defuncti, qui facultatem habebat? Carpio lib. 2. de Exequut. cap. 24.

Et an revocare testamentum à mandante factum? l. 8. tit. 4. lib. 5. Recop. Gom. in leg. 32. Taur. in fin. & in leg. 34.

Et an conditum à se virtute mandati? l. 9. tit. 4. lib. 5. Recop. Gom. in l. 35. Taur. in fine. Gutier. lib. 3. Pract. g. 49.

Et an si non fecit testamentum, vel minus solemnè fecit, aliud efficere queat validum, & solemnè? Gomez in l. 35. Taur. in fine. Gutier. lib. 3. Pract. g. 49.

Et an possit disponere pro anima defuncti de quinto, stantibus descendentibus, vel ascendentibus legitimis? Gom. in l. 36. & 37. Taur. lib. 1. var. cap. 2. n. 7. in fine, ubi an id satisfaciatur legis dispositioni expressione hæredis requirementis?

Et an possit dubiam testatoris voluntatem declarare, & quæ ejus declarationis vis? Castillo tom. 6. controv. cap. 184.

Et an factum à se testamentum declarare queat? Castillo ubi proximè.

Et quando ad pias causas disponere queat, & quantum? Gom. in l. 32. Taur. & in l. 36. & seq. eodem.

Et destinato eo ad pias causas, disponere differente, quis disponere queat? Gutier. lib. 2. Pract. quest. 43.

Et de eo, cui testator aliquid declarandi facultatem dedit. Covarr. in cap. 13. n. fin. de Testam. Vela dispers. 38. n. 73.

Et de eo cui facultas nominandi datur Capellanum, vel alium. Valasc. consult. 27. 102. & consult. 193. ubi an animam suam nominare possit, & quando nominalle videatur?

78 Testamento an ita relinqui possit res, ut post mortem ejus, cui relinquitur, ad alium pertineat? Molina lib. 1. de Primog. cap. 1. num. 19. & cap. 19. num. 5.

79 Testamentum in quo potens instituitur ad alterius invidiam, an valeat? Jul. Capon. tom. 4. discept. 294. à n. 73. & disceptat. 295. l. 3.

80 Testamentum errore, aut ex falsa causa factum, an, & quando valeat? Jul. Capon. tom. 4. discept. 303. & sequentibus.

81 Testamento an possit pater inter filios bona dividere? Vide verb. Hereditas, & verb. Pater. Valascus de Partitionib. cap. 2. ubi de hac divisione.

82 Testamentum in quo majoratus à viro & uxore factus est, potest quilibet eorum revocare alio vivente, seu de medio sublato. Yraq. de primog. g. D. de Caspejon Alpbab. Jurid. Tom. II.

78 num. 8. Molin. de primog. l. 4. cap. 2. n. 84. Gutier. in cap. quomodo pactum, n. 46. Covarr. in rubr. de testam. p. 2. n. 20.

Testamentum factum à marito in quo de consensu 83 mulieris dispositum de bonis utriusque, non poterit à muliere revocari post mortem mariti. Covarr. ubi supra, n. 8. Molin. de primog. Gutier. ibid.]

TESTES, TESTIMONIA.

De testibus, Ant. August. part. 3. lib. 32. tit. 2. 3. 4. & 5. Simanc. de Cathol. Instit. tit. 64. Donel. lib. 25. Comm. cap. 9. & 8. seqq. Vigel. lib. 2. Jur. Civil. cap. 19. Riccius part. 7. collect. 3066. Farinac. in integro tract. de Testib. Bobadill. lib. 2. Polit. cap. 2. à num. 55. Cancr. lib. 1. var. cap. 20. Cyriac. controv. 91. P. Marquez lib. 1. de Governator. cap. 12. fol. 64. Diana tom. 5. tract. 10. resol. 40. & seqq. Ludem Riccius in Prax. quotid. praxi testium, fol. 253. Navarr. in Manual. Confess. cap. 25. à n. 40. & vide l. 1. tit. 16. part. 3. & l. 9. tit. 1. part. 6. † Gonzalez tom. ii. tit. 20. de testibus & attestacionibus, & tit. 21. de testibus cogendis, Valenz. Conf. 102. & 105.]

Et de testibus Synodaliibus. Cujac. in cap. 7. de Testib. cogendis.

Et quod eorum probatio est præcipua. Escob. part. 1. de Purit. quest. 9.

Et in quo testes à testimoniis differant? Cujac. in rubr. Decret. de Testament. Matheu de re crimin. controv. 28. n. 12. & 13.

Testes debent esse omni exceptione majores, intergræ existimationis, & idonei, cap. 1. & 7. de Testib. cap. 1. ubi Cujac. de Consang. Covarr. in cap. 8. §. 11. à n. 17. de Matrim. Riccius part. 7. collect. 3096. ubi quis sit talis.

Et tales quales hi, qui ad Sacerdotium evehuntur, cap. 39. 2. quest. 7.

Et qui sint omni exceptione majores. Gom. lib. 3. var. cap. 12. n. 12. in fine. Barbof. in cap. 24. n. 20. de electione.

Et an hujusmodi qualitates in crim. casibus requirantur, & probari debeant. Ma. heu de re crimin. controv. 2. à n. 18.

Et an exceptione majores differant à idoneis. Matheu ubi proximè.

Ubi testes bonæ famæ exiguntur, an hæc qualitas articulanda, & probanda sit? Covarr. in cap. 11. à num. 8. de Testam. Bobadill. lib. 5. Polit. cap. 5. à num. 224. Narbon. in l. 31. gloss. 16. à num. 20. tit. 7. lib. 1. & l. 82. gloss. 2. à num. 28. & 37. tit. 5. lib. 2. Recop. Escob. part. 1. de Purit. quest. 6. §. 5. à num. 103. & quest. 8. §. 2. à n. 30. & quest. 10. §. 4. à n. 31. † Gonz. in cap. cum Joannes 18. de fide instrumenti. Aguiada ad Roxas p. 2. cap. 1. n. 13.]